

DUTSLAND

PAK JE KOFFER!

AAN TAFEL!

Nergens wordt er zoveel worst, oftewel *Wurst*, gegeten als in Duitsland. Een bekend gerecht is zuurkool (*Sauerkraut*) met braadworst. Ook aardappels en groenten staan vaak op het menu. Daarnaast zijn Duitsers liefhebbers van brood. Er bestaan wel 3000 verschillende soorten! Bovendien heeft elke regio zijn eigen specialiteiten.

Worstsoorten

Hou je van worst? In Duitsland heb je wel 1500 verschillende soorten. De stad München heeft zelfs zijn eigen worst, de *Weißwurst*. Deze worst is wit en wordt vaak in de ochtend gegeten. Sommige restaurants serveren worstjes bij het gerecht *Himmel und Erde* (hemel en aarde). Een gerecht met aardappelpuree en appels. Een populaire snack is de kruidige *Currywurst* (curryworst). Deze worst is in heel Duitsland verkrijgbaar bij eettentjes. Geloof het of niet, maar de Duitsers eten wel 800 miljoen curryworsten per jaar! In Berlijn is er zelfs een museum over deze worst. Een andere geliefde snack is döner kebab.

een gerecht met gestoofde paling uit Noord-Duitsland

Duitse gerechten

Iedere Duitse streek heeft zijn eigen specialiteiten. Bijvoorbeeld geroosterde varkenspoot in Beieren, gestoofde paling langs de Noord-Duitse kust en bietensoep in Oost-Duitsland. Ook echt Duits zijn *Knödel*, gekookte deegballetjes. Soms zijn ze gevuld. *Berliner* zijn gefrituurde deegbollen met een zoete vulling. Een beroemde taart is de *Schwarzwälder Kirschtorte*, een lekkernij met pure chocolade, slagroom en kersen. Een andere Duitse klassieker is *Zwiebelkuchen*, een hartige taart met uien. *Guten Appetit!* Eet smakelijk!

Weißwurst wordt vaak gegeten met zoete mosterd en een pretzel (*Brezel*).

Eisbein mit Sauerkraut: geroosterde varkenspoot met zuurkool uit Beieren

Lekker zoet

Veel Duitsers zijn dol op zoetheid. Loop maar eens binnen bij een *Konditorei* en ontdek de vele soorten taart en gebak. Lukt het jou om een keuze te maken? Stol, brood met amandelspijs en gedroogd fruit, wordt rond kerst veel gegeten. Hans Riegel bedacht in 1922 het snoep *Gummibärchen*, gelatinesnoepjes in de vorm van een beertje. Onder meer door deze snoepjes is het bedrijf Haribo heel groot geworden.

In Dresden vindt ieder jaar een stollenfestival plaats.

Bier

Er zijn in Duitsland ruim 1500 bierbrouwerijen. Dat is veel meer dan in andere Europese landen. Vier van deze brouwerijen vind je in het kleine dorpje Aulseß. Er bestaan wel 6000 verschillende Duitse biersoorten en allerlei bierfestivals. Misschien heb je weleens gehoord van het *Oktoberfest* in München? Dat is het grootste bierfestival van Duitsland. Het bestaat al sinds 1810 en vindt nog steeds plaats. Tegenwoordig komen er ieder jaar miljoenen bezoekers naar het zestiendaagse festival. Ze genieten van het bier, het eten, de muziek en ander vermaak. En ze drinken meer dan 7 miljoen liter bier.

feestvieren op het
Oktoberfest in een
enorme biertent

ECHT WAAR!

De afdeling voor gevonden voorwerpen van het *Oktoberfest* heeft het heel druk. Bezoekers raken elk jaar duizenden voorwerpen kwijt. Behalve identiteitsbewijzen, portemonnees en telefoons worden er ook best rare dingen gevonden – zoals een gebit, trouwringen en een twinkabouter!

RIDDERS EN KASTELEN

Het gebied dat we nu Duitsland noemen was lange tijd niet één land. Vanaf de middeleeuwen bestond het eeuwenlang uit een heleboel kleine staten, koninkrijken en zelfstandige steden. Ze wilden allemaal hun macht vergroten en hun gebied uitbreiden. Daarom waren ze vaak met elkaar in oorlog.

Burg Kriebstein staat op een rots bij de rivier de Zschopau.

Bouwwerken op grote hoogte

Met stevige bouwwerken wilden **edelen** in de middeleeuwen hun land beschermen tegen gevaren van buitenaf. Sommige van deze kastelen bestaan nog steeds. Ze liggen vaak op grote hoogte, zodat ze goed te verdedigen waren. Voorbeelden zijn het kasteel van Kriebstein en het kasteel van Heidelberg. Het kasteel van Burghausen moest de hertogen van Beieren en hun goud en zilver beschermen. Deze reusachtige vesting op een berg hoog boven de stad heeft meerdere binnenplaatsen, torens en ophaalbruggen. Het complex is meer dan 1000 meter lang en is daarmee het grootste kastelencomplex van Europa.

Dappere ridders

Ridders droegen een **maliënkolder** of een **harnas** als bescherming. Ze vochten te paard en gebruikten in hun strijd wapens zoals een schild, een **strijdknops** en een zwaard. Veel ridders werden ingehuurd om te vechten voor een koning of een gebied. Een beroemde ridder uit de Duitse geschiedenis is Gottfried (Götz) von Berlichingen. In een gevecht om de stad Landshut raakte een kanonskogel zijn zwaard. Het zwaard sneed door zijn eigen arm en hij verloor zijn hand. Maar Gottfried bleef vechten, met een ijzeren handprothese. Zo kwam hij aan de bijnaam 'Gottfried met de ijzeren hand'. Tot aan zijn dood woonde hij op Kasteel Hornberg.

ECHT WAAR!

Toeristen kunnen te voet naar boven of (zoals de koning) zich per koets naar boven laten voeren. Het kasteel van Doornroosje in Disneyland is gebaseerd op Slot Neuschwanstein.

Ieder jaar bezoeken meer dan 1,3 miljoen mensen Slot Neuschwanstein.

Sprookjeskasteel

In 1869 startte de bouw van het peperdure Slot Neuschwanstein in opdracht van Koning Lodewijk II van Beieren. De koning droomde van een middeleeuws ridderkasteel. Het gigantische kasteel is gebouwd op een steile rots. Honderden vaklieden werkten aan de inrichting van het kasteel. Veertien timmermannen waren vier jaar bezig met het houtsnijwerk van één slaapkamer! Lodewijk liet in het kasteel ook een grot bouwen, compleet met waterval. Het kasteel had heel wat 'moderne' snufjes zoals een lift en twee telefoons.

↑ een Duitse postzegel met een afbeelding van ridder Gottfried von Berlichingen

WE GAAN NAAR...

DUITSLAND

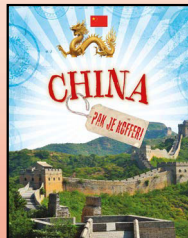
*Wie zijn de Duitsers?
Van welke sporten houden ze?
Wat eten ze graag?
Hoe ziet het Duitse landschap eruit?
Welke dieren leven er?*

Reis mee naar dit grote en gevarieerde land.
Ontdek de mooie natuur of verken een van de interessante steden.

Proef de lekkerste Duitse gerechten:
van overheerlijk gebak tot een broodje worst.
Bezoek een van de ontelbare musea of een groot kasteel!

Nieuwsgierig geworden naar Duitsland?
Pak je koffer en ga mee op reis!

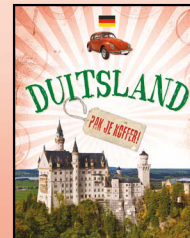
Boeken in
deze serie:

978-908664-974-7

978-946341-644-3

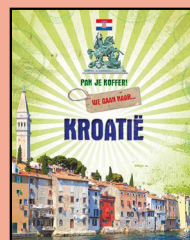
9978-946439-386-6

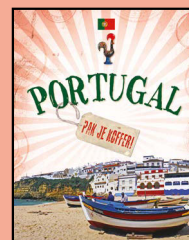
978-946439-384-2

978-908664-973-0

978-946341-645-0

978-908664-840-5

978-908664-841-2

978-946439-385-9

corona

9 789464 393866

www.schoolsupport.nl